

Informacja dotycząca sposobu zapobiegania wystąpieniu zachorowań na odrę

1. Opis sytuacji epidemiologicznej w Polsce

Zachorowania na odrę w Polsce występują sporadycznie i są związane przede wszystkim z zawlekaniem choroby z zagranicy - pojedyncze przypadki u osób podróżujących, w tym cudzoziemców. Zachorowania o charakterze i rozmiarach ognisk epidemicznych mogą wystąpić jedynie wśród społeczności lokalnych lub środowisku szkolnym, w których stopień uodpornienia dzieci i dorosłych jest niewystarczający dla uzyskania tzw. odporności zbiorowiskowej, która powstaje gdy liczba osób uodpornionych w danym środowisku osiąga co najmniej 95%.

Indywidualne ryzyko zachorowania na odrę występuje natomiast u każdej osoby, która nie była szczepiona przeciw tej chorobie (lub jej wcześniej nie przechorowała). Stosowanie szczepień ochronnych ma zasadnicze znaczenie w zapobieganiu zachorowaniom na odrę i ze względu na wysoką zaraźliwość choroby oraz jej przenoszenie się drogą powietrzną nie może być zastąpione jakimikolwiek innymi środkami ochrony.

2. Informacje nt. szczepień przeciwko odrze w Polsce

Wszystkim osobom, które nie zrealizowały pełnego cyklu szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych zaleca się ich jak najszybsze uzupełnienie.

W Polsce obowiązkiem szczepień przeciw odrze objęte są dzieci i młodzież w wieku 1 - 19 r. ż.

Obowiązkowe szczepienia ochronne są wykonywane nieodpłatnie przez lekarza, który sprawuje nad dzieckiem opiekę medyczną w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej przy użyciu szczepionek zakupionych przez Ministra Zdrowia.

W przypadku osób dorosłych, które nie były szczepione również rekomenduje się uzupełnienie szczepień.

Szczepienie jest wykonywane szczepionką, która chroni równocześnie przed świnką i różyczką (szczepionka MMR).

3. Dodatkowe informacje nt. choroby

Odra jest ostrą chorobą wirusową, której można zapobiegać drogą szczepień ochronnych.

W przebiegu choroby występuje gorączka, silny kaszel, wysypka plamisto - grudkowa, zapalenie spojówek ze światło wstrętem oraz nieżyt. błony śluzowej nosa. Powikłania są częste - u małych dzieci najpowszechniej występuje zapalenie ucha środkowego oraz zakażenie żołądkowo - jelitowe z biegunką. Do powikłań wymagających hospitalizacji należą wirusowe zapalenie płuc oraz powikłania neurologiczne: zapalenie mózgu oraz zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych.

Zachorowanie na odrę przed 2 - 5 rokiem życia prowadzi do zwiększenia ryzyka zachorowania w późniejszym okresie życia na podostre stwardniające zapalenie mózgu (SSPE), które pojawia się od kilku do kilkunastu lat od zakażenia wirusem odry i charakteryzuje się postępującym przebiegiem i nieuchronnie złym rokowaniem.

Wirus odry przenosi się przede wszystkim drogą powietrzną, osoba chora staje się zakaźna dla innych osób już w okresie objawów wstępnych (gorączka, kaszel), jeszcze na 5 dni przed pojawieniem się wysypki i pozostaje zakaźna do 5 dni po jej pojawieniu się.

*Wrażliwe na odrę są wszystkie osoby, które nie nabyły odporności po szczepieniu (lub po przechorowaniu).
Przejściowa (stopniowo wygasająca odporność) występuje również u niemowląt matek, które były szczepione przeciw odrze (lub ją wcześniej przechorowały).*

Osoby chore na odrę niosą ryzyko przeniesienia zachorowań na inne osoby, które nie były szczepione przeciwko odrze np. ze względu na przeciwwskazania o charakterze medycznym (dzieci chore na nowotwory, osoby poddane leczeniu immunosupresyjnemu).